

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

ЗВІТ

представника Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
в Одеській області

САЛАБАЯ ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА

за 2019 рік

Вступ.

Звіт про діяльність представника Національної ради в Одеській області охоплює період з 01 січня до 20 травня 2019 р., а також з 05 вересня до 31 грудня 2019 р. В період з 20 травня до 05 вересня 2019 р. функції повноважної особи у представництві Національної ради у Одеській області виконував головний спеціаліст секретаріату представника Національної ради Морозов В.В.

У звітному періоді пріоритетними завданнями представника Національної ради в Одеській області були питання інформаційної безпеки України, реалізація програмних засад Плану розвитку національного телерадіопростору, Плану основних заходів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на перше та друге півріччя 2019 року, рішень та доручень керівництва Національної ради. Представник Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення реалізує свої повноваження відповідно до ст. 11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» та Положення про представника Національної ради.

1. Телерадіоінформаційний простір Одеської області.

1.1. Загальний стан телерадіопростору області

Станом на грудень 2019 року в Одеській області діють 98 мовників та провайдерів програмної послуги, які використовують 156 ліцензії Національної ради.

Загальна кількість мовників (за діючими ліцензіями) – 78, з яких: ефірних телевізійних мовників - 9, кабельних телевізійних мовників - 32, супутникових телевізійних мовників - 1, ефірних цифрових мовників МХ - 17, радіомовників - 21, проводових мовників - 2.

Загальна кількість провайдерів програмної послуги (за діючими ліцензіями) - 78, з яких: працює за технологією IPTV - 49, працює за межами області - 13.

Місцевих ефірних телекомпаній, які ведуть аналогове ефірне мовлення в м. Одеса, нараховується 5 (ТОВ „Ріак-інформ”, ТРК „АРТ”, ТОВ „Одеса-плюс”, АРТК „Глас”, ТРК „ГРАД”), в області – 3 (АТ „Іллічівське ТБ-3”, ТРК „Примор’я”, МП „Комінтернівське районне ТБ”). Стрімко зростає кількість місцевих телекомпаній, які ведуть цифрове ефірне мовлення в стандарті DVB-T/T2 в Одеській області - 14: ІА „Репортер” (логотип - Репортер), ТРК ОНЮА „Академія” (логотип - Репортер), ТОВ „Телеконнект” (логотип - зображення круглої площини із рівновеликих кілець, кожний із яких розташований у середині іншого), ТОВ „ТРК „Клуб-ТВ” (логотип - GTV), ТОВ „ТРК „Андсер” (логотип - А1), ТОВ „ТРК „Південна хвиля-ТВ” (логотип - Южная волна), ТОВ „ТРК „Моя Одеса” (логотип ДУМСКАЯ.TV),

ТОВ „Реноме Інет” (логотип - OLVIA), ТОВ „ТРК „Нова Одеса” (логотип - 1 ПЕРВЫЙ ГОРОДСКОЙ), ТОВ „Ріак-Інформ” (логотип - 7), ТОВ „ТРК „Здоров’я” (логотип – Телеканал „Здоровье”), ТОВ „ТРК „АРТ” (логотип - 7), ТОВ „Балінформкомпанія”, м. Балта Одеської обл. (логотип – БІК), КП „ТК „Подільське ефірне телебачення” (логотип – КЕТ). Більшість телекомпаній після отримання цифрової ліцензії звертається до Національної ради про аннулювання аналогової ліцензії на мовлення. Виключення складають ТОВ „Ріак-Інформ”, ТОВ „ТРК „АРТ” та ТРК „ГРАД”, які продовжують паралельне мовлення в аналоговому та цифровому стандарті.

Кабельних компаній, які здійснюють мовлення на виділеному каналі у кабельних мережах, нараховується 29, з них в м. Одесі працює 27.

Компаній радіомовлення в м. Одесі нараховується 13, в області – 6 (із них 2 провідові), мережевих – 13.

В Одеській області ведуть мовлення 13 загальнодержавних і міжрегіональних телевізійних каналів та 14 місцевих. В обласному ефірі представлені практично всі головні мережеві мовники України.

Радіомовні компанії практично всі зосереджені в м. Одесі (23 компанії), за межами обласного центру працює 6, в тому числі в м. Ізмаїлі, м. Білгороді-Дністровському (проводове мовлення, ТРК „Аккерман”), м. Рені, смт. Петровірівка (Жовтень) Лиманського району та м. Кілії (проводове мовлення). Тільки чотири компанії здійснюють регіональне мовлення: „Раді.О” – в містах Одесі, Ізмаїлі; “Радіо Сання” – в містах Одеса, Ізмаїл, Котовськ, Жовтень; ТРК „52 канал” - у містах Одесі, Ізмаїлі, Кам’янському; ТРК „ГРАД” – у містах Одесі, Ізмаїлі, Кам’янському.

Практично припинили діяльність системи проводового радіомовлення. Міськове проводове мовлення ведеться тільки в одному районі області - Білгород-Дністровському (Редакція Білгород-Дністровського міськрайонного телерадіомовлення “Новини Придністров’я”). Такий стан проводового мовлення пояснюється фактичною відсутністю розподільчої мережі, яка була зруйнована внаслідок стихійного лиха (ожеледиці) та не відновлюється ПАТ “Укртелеком”, а також незначними часовими відрізками, які відведені для місцевого мовлення на загальнонаціональних каналах УР, проблемами місцевого фінансування.

Головною особливістю Одеської області є її прикордонне розташування. Кордон України з Румунією, що проходить в Одеській області, становить більше тисячі кілометрів за лінією кордону, або понад 600 км по прямій лінії. Із 26-ти районів області три межують з Румунією, 11 – з Молдовою.

В прикордонних районах Румунії та Молдови встановлено більш потужні передавачі, які своїми програмами охоплюють значну територію Одеської області. Слід зауважити, що молдовські ретранслятори, зокрема, встановлені в містах Кишиневі, Кагулі, Чимишлії, Резина, що мають велику потужність, передають не тільки молдавські програми, а і національні канали Румунії з Бухаресту. Разом з тим, ретранслятори, встановлені на непідконтрольній Молдові території, приймають і ретранслюють в ефір

російський канал ОРТ, програми якого можуть приймати жителі прикордонних районів Одеської області, зокрема Роздільнянського району.

Особливе занепокоєння викликає розповсюдження сигналів **середньохвильового** радіомовлення, оскільки воно закриває практично всю південну частину України.

№ з/п	Частота	Програма (позивний) та з якого населеного пункту здійснюється трансляція
1.	0,873 МГц	Радио Россия, Бендери
2.	1,413 МГц	Вести ФМ, Маяк

Прикордонні райони центральної частини Одеської області можуть вільно приймати сигнали транскордонного **аналогового** і **цифрового** телевізійного мовлення.

Аналогове телемовлення			
	Частота (телеканал)	Програма (логотип) та з якого населеного пункту ПМР здійснюється трансляція	Населені пункти, де зафіксовано прийом
1	479,25	Первый канал, Тираспіль	с. Кучургани, с. Гребеники
2	551,25	Перший канал СНГ, Кагул	с. Кучургани, с. Гребеники
3	591,25	Россия 1, Тираспіль	с. Гребеники
4	679,25	ТСВ. Григориопіль	с. Загнитків, с. Клименково, с. Федосіївка. С. Нестерово, с. Йосипівна

Цифрове телемовлення			
	Частота (телеканал)	Програма (логотип) та з якого населеного пункту ПМР здійснюється трансляція	Населені пункти, де зафіксовано прийом
1	570	Матч ТВ, Россия 1, ТВ3, НТВ+, ОРТ, Слободзея	с. Кучургани, с. Гребеники
2	658	Звезда, Карусель, Мульт, Дисней, Россия 24, ОРТ, ТСВ, ТВЦ, НТВ, Слободзея	с. Кучургани, с. Гребеники
3	674	Россия К, Рен-ТВ, Звезда, Россия 24, Союз, Матч, Футбол 1, Матч игра, Матч ТВ, Тирасполь	с. Кучургани, с. Гребеники

Інформацію надано Одеською філією „Українського Державного центра радіочастот” і визначено радіомоніторингом телевізійних та ДВЧ ЧМ передавачів. Протягом 2019 р. представник неодноразово звертався до Одеської філії щодо уточнення наявної інформації по іномовленню.

1.2. Підсумки ліцензування телерадіомовлення за звітний період

Протягом 2019 р. активно проходив процес ліцензування кабельних операторів та мовників, переоформлення ліцензії згідно з новими формами, продовження терміну дії ліцензії. Зокрема Національною радою були ухвалені рішення щодо:

- видачі ліцензії на кабельне мовлення: ТОВ «ВКУ», м. Одеса;
- продовження терміну дії ліцензії: ТОВ НВП «Тенет», м. Одеса, ТОВ «ТЕЛЕКОНЕКТ», м. Одеса (НР № 01408-м від 02.10.2012);

- видачі ліцензії ППП: ТОВ «Моноліт», с. Криничне Одеської обл., ТОВ НВП «Тенет», м. Одеса;
- переоформлення ліцензії ППП: ТОВ НВП «Тенет», м. Одеса (НР № 0684-п від 06.04.2009), ТОВ ТК «АРС», м. Одеса (НР № 00230-п від 23.09.2014), ТОВ «Оптімал Нет», м. Білгород-Дністровський Одеської обл. (НР № 00574-п від 12.03.2012), ТОВ «ТК Ліс», м. Білгород-Дністровський Одеської обл. (НР № 00128-п від 20.08.2013), ТОВ «ТК Регіон», м. Одеса (НР № 00170-п від 15.07.2015, НР № 00327-п від 13.12.2013, НР № 00328-п від 13.12.2013, НР № 00329-п від 13.12.2013, НР № 00473-п від 13.09.2016), ТОВ «ТЕЛЕКОНЕКТ», м. Одеса (НР № 01408-м від 02.10.2012);
- переоформлення ліцензії кабельного мовника: ТОВ «ТРК «ЛАВАНДА», м. Одеса (НР № 00417-м від 26.01.2017), ТОВ «ТРК «ТВ ДОМ», м. Одеса (НР № 01340-м від 30.07.2018, НР № 00393-м від 29.01.2017), ТОВ «ТРК Південна хвиля», м. Одеса (НР № 00524-м від 22.06.2015, НР № 00902-м від 03.06.2016, НР № 01042-м від 23.01.2017, НР № 01186-м від 19.10.2017), ТОВ «Моя Одеса», м. Одеса (НР № 01434-м від 21.11.2018);
- переоформлення ліцензії ефірного мовника: ТОВ «ТРК «Нова хвиля», м. Одеса (НР № 00355-м від 27.11.2017), ТОВ «ТРК «52 канал», м. Одеса (НР № 00951-м від 21.11.2016), ТОВ «ТК «Дозвілля», м. Березовка Одеської обл. (НР № 0181-м від 20.12.2004), ТОВ «ТРК «ПІЛОТ-УКРАЇНА», м. Одеса (НР № 00514-м від 11.09.2015), ТОВ «ТРК «ГРАД», м. Чорноморськ Одеської обл. (НР № 00409-м від 27.02.2015, НР № 00569-м від 26.09.2015, НР № 01317-м від 07.06.2018, НР № 01296-м від 20.12.2018), ТОВ «Реноме Інет», м. Одеса (НР № 01210-м від 14.11.2017, НР № 01361-м від 19.09.2018, НР № 01243-м від 24.01.2018), ТОВ «ТРК «Т-3», м. Чорноморськ Одеської обл. (НР № 00471-м від 18.04.2016), ТОВ «ТРК Південна хвиля», м. Одеса (НР № 01242-м від 25.01.2018), ТРО «ТРК Радіо-Санна», м. Одеса (НР № 01001-м від 21.08.2018, НР № 01000-м від 23.07.2013), РМК «Радіо-Одеса», м. Одеса (НР № 01179-м від 24.07.2017), ТОВ «ТРК КЛУБ-ТВ», м. Одеса (НР № 01244-м від 29.01.2018), ТОВ «ТРК Андсер», м. Одеса (НР № 01254-м від 29.01.2018), ОЦЕВ, м. Ізмаїл Одеської обл. (НР № 01442-м від 16.10.2018), ТОВ «ТРК «ТК «Сімейний», м. Одеса (НР № 00999-м від 23.09.2008), ТОВ «ТРК Міський Телеканал», м. Одеса (НР № 00410-м від 14.03.2018), ТОВ «ТРК РІО», м. Одеса (НР № 1588-м від 10.07.2002);
- анулювання ліцензії: ТОВ «ТРК «ГРАД», м. Чорноморськ Одеської обл. (НР № 01224-м від 30.11.2017), ТОВ «Лекол», с. Іллічівка Одеської обл. (НР № 00073-м від 13.05.2015, НР № 00074-м від 13.05.2015), ОЦЕВ, м. Ізмаїл Одеської обл. (НР № 00153-м від 13.11.2015).

1.3. Захист телерадіоінформаційного простору

Протягом звітнього періоду згідно з планом перевірок та моніторинрів представник Національної ради в Одеській області та спеціалісти його секретаріату здійснювали постійний моніторинг телерадіомовників та провайдерів програмної послуги, перевіряли інформацію, яка надходила у зверненнях.

У 2019 році здійснювалися постійні моніторинги провайдерів програмної послуги щодо припинення ними ретрансляції іноземних програм, зміст яких не відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавству України. Представник оперативно інформував провайдерів програмної послуги області про прийняття Національною радою рішень щодо змін у Переліку програм, зміст яких відповідає вимогам

Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавству України.

Протягом 2019 р., на виконання наказу Голови Національної ради № 5/225 від 22.08.2014 р., представником було продовжено виконання заходів щодо контролю за можливою ретрансляцією заборонених каналів у власних мережах готелів, баз відпочинку, розважальних закладів тощо. Під особливим контролем протягом курортного сезону 2019 р. були мережі кабельного телебачення баз відпочинку та готелів у смт. Затоці.

Представником Національної ради налагоджена постійна співпраця з Департамент кіберполіції Причорноморське управління кіберполіції, управлінням СБУ та Одеською ОДА щодо реагування на інформацію про наявність заборонених каналів. Представник постійно співпрацює з правоохоронними органами, громадськими організаціями, надає відповіді на запити, інформацію щодо діяльності ТРО тощо.

У співпраці з громадськістю відслідковується робота телерадіокомпаній міста Одеси та області щодо дотримання чинного законодавства з питань інформаційної безпеки, на численних зустрічах з керівниками ТРК та провайдерів програмної послуги роз'яснювалися рішення та звернення Національної ради, необхідність попередження дій, спрямованих на руйнування державності та суверенітету України.

1.4. Розвиток цифрового ефірного мовлення DVB-T2

Припинення аналогового телевізійного мовлення та перехід на цифрове стандарту DVB-T2 відбулось на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 13 червня 2018 року № 509, яким було внесено зміни до Плану використання радіочастотного ресурсу України стосовно термінів використання аналогової технології телевізійного мовлення. З 2011 року в Україні багатоканальна цифрова телемережа у складі чотирьох мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 працює у 143 населених пунктах. З квітня 2018 року введено в експлуатацію цифрові канали регіонального мультиплексу у 22 населених пунктах Одеської області.

Станом на кінець 2019 р. в Одеській області працює дві мережі цифрового мовлення ТОВ „ЗЕОНБУД” та Концерну РРТ з різною кількістю передавачів і, відповідно, різною зоною покриття.

Внаслідок розташування передавачів ТОВ „ЗЕОНБУД” на існуючих площадках та щоглах Концерну РРТ залишається зовсім не забезпечені програмами м. Рені, значна частина Ренійського району, частина Болградського району, м. Вилково та частини Тарутинського, Фрунзівського, В. Михайлівського та Кодимського районів. Середній відсоток цифрового покриття по області - біля 65 %.

З квітня 2018 року введено в експлуатацію цифрові канали регіонального мультиплексу Концерну РРТ у 22 населених пунктах Одеської області. Передавачі розташовано в Одесі, Миколаївці Овідіопольського району, Петрівську, Сараті, Тарутиному, Болграді, Вилковому, Городньому, Ізмаїлі, Кам'янському, Кілії, Рені, Балті, Березівці, Великій Михайлівці,

Ковбасовій Полянці, Кодимі, Вестерничанах, Любашівці, Миколаївці, Петровірівці, Роздільній. Передавачі розташовані на об'єктах Одеської філії Концерну РРТ (мережа КРРТ): Одеса, Котовськ, Жовтень, Саврань, Березівка, Миколаївка (Овідіопільського району), Сарата, Кам'янська та Ізмаїл. 22 населені пункти області розподілені на 4 зони покриття, у межах яких мовлення DVB-T2 є синхронним. Орієнтовний відсоток цифрового покриття по області - біля 90%.

Таким чином для глядачів Одеської області доступні для безкоштовного перегляду програми 14 місцевих телекомпаній, які ведуть цифрове ефірне мовлення в стандарті в DVB-T/T2: ІА „Репортер” (логотип - Репортер), ТРК ОНЮА „Академія” (логотип - Репортер), ТОВ „Телеконнект” (логотип - зображення круглої площини із рівновеликих кілець, кожний із яких розташований у середині іншого), ТОВ „ТРК „Клуб-ТВ” (логотип - GTV), ТОВ „ТРК „Андсер” (логотип - А1), ТОВ „ТРК „Південна хвиля-ТВ” (логотип - Южная волна), ТОВ „ТРК „Моя Одеса” (логотип ДУМСКАЯ.TV), ТОВ „Реноме Інет” (логотип - OLVIA), ТОВ „ТРК „Нова Одеса” (логотип - 1 ПЕРВЫЙ ГОРОДСКОЙ), ТОВ „Ріак-Інформ” (логотип - 7), ТОВ „ТРК „Здоров'я” (логотип – Телеканал „Здоровье”), ТОВ „ТРК „АРТ” (логотип - 7), ТОВ „Балінформкомпанія”, м. Балта Одеської обл. (логотип – БІК), КП „ТК „Подільське ефірне телебачення” (логотип – КЕТ).

Проблемні питання ровпровадження цифрового ефірного телевізійного мовлення - неповне охоплення мовленням території області (наявність білих плям особливо на прикордонних районах) та чутливість якості прийому цифрового сигналу DVB-T/T2 до природних явищ (особливо дощі та тумани) та пір року.

Після вимкнення аналогового телевізійного мовлення на території України Національна рада у співпраці з іншими державними органами розглядає можливості створення локальних цифрових каналів для мовлення місцевих телерадіоорганізацій, як у межах зони впевненого прийому на територіях, де є загальнонаціональне цифрове покриття, так і на територіях із «білими плямами», де цифрового сигналу немає.

Зокрема до відома всіх місцевих ТРО, а також керівників РДА та ОТГ Одеської області доведено інформацію щодо процедури створення локальних цифрових каналів мовлення у стандарті DVB-T2 у вигляді покрокової інструкції «Організація місцевого цифрового мовлення для телерадіоорганізацій, які мають ліцензії на аналогове мовлення і не представлені в регіональних цифрових мультиплексах», яка розташована на сайті Національної ради. У 2018-2109 р. компаніями підготовано та надано до Національної ради 4 пакети документів на прорахунок частот локальних цифрових каналів.

1.5. Радіомовлення територіальних громад.

У 2016 р. Національна рада виступила з ініціативою щодо створення радіомовних компаній територіальних громад. Це було викликано наявністю великої кількості територій, на яких відсутнє будь-яке українське мовлення, інформаційним тиском на прикордонні території та фактичним зникненням редакцій проводового мовлення. У якості механізму реалізації проекту "Мовлення громад" було запропоновано малопотужне ефірне FM-радіомовлення – використання передавачів потужністю приблизно до 30 Вт із висотою підвісу антени від 10 м.

Протягом 2019 р. інформація щодо можливості створення "Мовлення громад" надавалась при проведенні селекторної наради ОДА з керівниками районних громад, надіслані до районних та сільських рад області звернення, у травні проведено нараду з презентаціями можливостей проекту, постійно надавалися консультації представникам громад, які висловили наміри долучитися до проекту "Мовлення громад". До Національної ради підготовлено та надіслано 5 пакетів документів на прорахунок частот для проекту «Мовлення громад».

2. Дотримання ТРО ліцензійних умов.

Контроль за діяльністю ТРО області здійснюється на підставі Законів України, рішень Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення, доручень членів Національної ради, Положення про представника Національної ради.

Моніторинг телерадіопрограм. За звітний період було проведено 242 моніторинги (включаючи вибіркові), з яких: ефірних телемовників – 110, радіомовників – 75, провайдерів програмної послуги – 28, кабельних мовників – 29. Було проведено 6 тижневих моніторингів телевізійних мовників щодо дотримання мовних квот на ТБ.

Відповідно до плану перевірок телерадіокомпаній (ТРК) та при підготовці до позапланових перевірок проведено 10 добових моніторингів.

Моніторингів, які проводились задля перевірки дотримання умов ліцензії, за дорученнями Національної ради – 25, за планом представника – 167 (вибіркових).

Окремо необхідно відзначити роботу з провайдерами програмної послуги щодо приведення переліку іноземних програм ретрансляції до норм чинного законодавства та переоформлення діючих ліцензій.

Моніторинги мереж ППП проводилися за дорученнями Національної ради до позапланових перевірок, за скаргами, за планом представника. Кількість моніторингів ППП – 49, при цьому окремі ТРО підлягали моніторингу кілька разів. Крім цього, здійснювалися тижневі моніторинги телемовників.

Підсумки здійснення цільових моніторингів ефіру телерадіоорганізацій області за 2019 рік:

Цільовий моніторинг щодо дотримання ТРО	Загальна кількість ТРО, охоплених цільовим моніторингом	Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення	Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингу	Кількість ТРО, щодо яких ініційовано позапланові перевірки
законодавства про захист суспільної моралі	28	-	-	-
умов ліцензії щодо частки дитячих передач	27	-	-	-
вимог рекламного законодавства	30	-	-	-
вимог законодавства про дотримання квот україномовних пісень в ефірі радіостанцій	72	-	-	-
рішень НР щодо використання позначок класифікації відеопродукції	24	-	-	-
вимог мовлення у Дні Трауру (скорботи, жалоби)	34	-	-	-
Дотримання провайдером програмної послуги вимог законодавства та рішень НР	27	-	-	-

Підсумки здійснення поточних моніторингів ефіру телерадіоорганізацій області за 2019 рік:

Вид моніторингу	Загальна кількість ТРО, охоплених моніторингом	Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення	Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингу	Кількість ТРО, щодо яких ініційовано позапланові перевірки
Поточні моніторинги	70	4	4	4
Моніторинги, які передують плановим перевіркам	18	-	-	-
Контрольні моніторинги за результатами перевірок	9	-	-	-
На виконання рішень Національної ради	15	-	-	-
На виконання окремих доручень керівництва НР	15	-	-	-

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» було зроблено сім тижневих моніторингів ефірів телекомпаній щодо обсягу мовлення державною мовою, а саме:

- АРТК «Глас» (12-18.02.2019);

- ТОВ ТРК «Град» (15-21.03.2019);
- ТОВ ТРК «Андсер» (15-21.05.2019);
- ТОВ «Медіа-інформ» (5-11.08.2019);
- ТОВ ТРК «100%» (2-8.09.2019);
- ТОВ ТРК «Здоров'я» (19-25.10.2019);
- ТОВ ТРК «52-ий канал» (26.10-1.11.19).

Порушень обсягів мовлення державною мовою не виявлено, телекомпанії дотримуються норм законодавства.

Виконання ТРО Закону України «Про захист суспільної моралі» та стан дитячого мовлення

На виконання Плану основних заходів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на 2019 р. були проведені цільові моніторинги мовлення регіональних та місцевих телерадіоорганізацій на предмет виконання Закону України «Про захист суспільної моралі» та щодо трансляції відповідно до умов ліцензій передач, розрахованих на дитячу аудиторію.

Моніторинг на предмет виконання Закону України «Про захист суспільної моралі», яким було охоплено 28 ТРО, ознак порушень не зафіксував. Моніторингом було охоплено телекомпанії, в ліцензії яких присутній фільмопоказ. Всі ТРО виконують рішення Національної ради від 10.03.2016 № 306 “Про внесення змін до Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована”.

Протягом 2019 р. було проведено 27 моніторингів на предмет дотримання ліцензійних умов у частині „дитяче мовлення”, ознак порушень не було зафіксовано. Мовники регіону не допускають порушень ліцензійних умов у частині трансляції передач, розрахованих на дитячу аудиторію. У порівнянні з попереднім роком показники обсягу дитячих передач, що транслюються ТРО, не змінилися.

Переважна більшість телерадіопрограм для дитячої аудиторії – власний продукт різноманітних жанрів (просвітницькі, інформаційні, розважальні передачі, ігрові шоу), меншу частину телепрограм займають мультимедійні фільми, озвучені українською мовою.

Мовлення ТРО у дні скорботи (жалоби, пам'яті)

Упродовж року здійснювався аналіз програмного наповнення ефіру телерадіоорганізацій стосовно дотримання ними вимог законодавства щодо правил мовлення у дні трауру та дні пам'яті. У січні 2019 року була проведена нарада з керівниками місцевих і регіональних телерадіомовників, на якій був доведений календар пам'ятних дат щорічних днів пам'яті та днів пам'яті, що підлягають вшануванню як роковини з дня трагічних подій,

у 2019 року. Було наложено на обов'язковому зберіганні та, у разі необхідності, наданні представнику Національної ради добових записів ефіру за визначені у переліку дати.

У дні скорботи працівниками секретаріату представника проводився вибірковий моніторинг телерадіокомпаній з метою перевірки виконання «Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті». Фактів порушення правил мовлення у Дні скорботи зафіксовано не було.

Дотримання ТРО вимог законодавства щодо частки вітчизняного продукту

Під час проведених у 2019 році перевірок, вибіркових моніторингів та перегляду програм місцевих телерадіоорганізацій не було зафіксовано ознак порушення ст. 9 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», що регламентує обсяг продукту вітчизняного виробництва.

Спостерігається тенденція до планомірного збільшення відсотка власних (вітчизняних) програм у загальному обсязі мовлення теле- і радіокомпаній. Наприклад, радіокомпанії ТОВ ТРК „52 канал” (103,8МГц, м. Одеса), ТОВ ТРК „Радіо-Санна” (107,0 МГц, м. Одеса), збільшили у своїх програмах частку власного (вітчизняного) продукту до 100%.

Частка вітчизняного продукту у програмах районних телерадіоорганізацій складає практично 100 відсотків. Невеликий час мовлення (від декількох годин) не дозволяє включати іноземні програми або фільми. Програми цих телерадіоорганізацій повністю складаються з власних передач.

Дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу і спонсорування

Питання щодо дотримання телерадіоорганізаціями області вимог законодавства з питань рекламної діяльності постійно знаходиться на контролі представника.

Представником ретельно аналізуються помилки та ознаки порушення законодавства, помічені в ефірі під час поточного перегляду та моніторингу, а також за матеріалами аналізу моніторингів місцевих ТРО, наданими працівниками секретаріату. У подальшому напрацьований матеріал використовується для вироблення рекомендацій мовникам. Неодноразово ці питання обговорювалися на нарадах з керівниками ТРО.

Аналіз результатів вибіркових моніторингів щодо дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу та спонсорство засвідчив, що практично у всіх телерадіокомпаній фактичний час, що використовується для реклами на кожну годину мовлення, менший, ніж дозволено законодавством.

Телерадіокомпанії дотримуються вимог щодо реклами лікарських засобів. На каналах повністю відсутня реклама тютюнових виробів, алкоголю. Під час моніторингів та перегляду програм не було зафіксовано реклами заборонених товарів. Реклама послуг чи продукту, яка вимагає ліцензування, супроводжується вихідними даними про наявність ліцензії.

У радіомовників м. Одеси було зафіксовано несистематичні порушення ч. 2 ст. 9 Закону України „Про рекламу” - в програмах рекламна інформація не відокремлювалася наприкінці від інших елементів передачі чи програми. Інформація про це була доведена до керівників відповідних ТРО з вимогою привести діяльність у відповідність до законодавства. Порушення були оперативно усунені.

У телерадіоорганізацій, що працюють в районах області, відсутні порушення рекламного законодавства. Обсяг реклами незначний або повністю відсутній.

Дотримання ліцензіатами порядку мовлення під час проведення виборної кампанії

У 2019 році проходила виборна кампанія з чергових виборів Президента України та позачергові вибори Верховної ради України. Контроль проведення передвиборної агітації в електронних ЗМІ секретаріат представника Національної ради здійснював у межах компетенції на основі Законів України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», «Про телебачення і радіомовлення», «Про вибори Президента України», «Про вибори народних депутатів України», інших документів, що регулювали проведення передвиборчої кампанії.

Перед початком виборчих кампаній керівникам телерадіоорганізацій області була надіслана інформацію про законодавчу базу виборної кампанії, доведено особливості висвітлення виборчих кампаній 2019 року та календарний план заходів Центральної виборчої комісії з проведення зазначених кампаній.

Секретаріатом представника Національної ради здійснювалися щоденні вибіркові моніторинги місцевих ефірних телеканалів, радіомовників, кабельних мовників та іноземних каналів в кабельних мережах щодо дотримання вимог чинного законодавства з питань проведення виборчої кампанії. Був зафіксований порівняно невеликий обсяг виходу політичної реклами та виступів кандидатів. Головна виборна агітація велася з використанням зовнішніх носіїв.

Щодо дотримання вимог чинного законодавства у виборчій кампанії по виборах Президента України, то у телерадіоефірах місцевих ТРК розміщувалася політична реклама з дотриманням положень щодо її розміщення, кандидати на посади депутатів Верховної Ради України за кошти своїх виборчих фондів виступали практично на всіх телеканалах, переважно у прямих ефірах. Кандидати на посаду Президента України та депутатів Верховної Ради України в основному також використовували друковану продукцію та зовнішні носії в місті Одеса.

Протягом виборчої компанії з чергових виборів Президента України були зафіксовані ознаки порушення статті 67 Закону України «Про вибори народних депутатів України», коли телерадіоорганізації не наводили повну інформацію у разі поширення результатів опитування громадської думки. Ознака такого порушення зафіксовано в ефірі ТОВ «ТРК «Радіо Санна». У ТОВ ТРК «Моя Одесса» (Думская TV) був зафіксований вихід в ефір політичної реклами без відбивки.

Моніторингами, які проводили працівники секретаріату та представник, напередодні дня виборів та в день виборів виходу політичної агітації не зафіксовано. Звернень громадян або державних органів щодо ознак порушень висвітлення передвиборної компанії до представництва не надходило.

Щотижня представник інформував Національну раду про перебіг передвиборних кампаній у розрізі розміщення політичної реклами та агітації. Загалом було зроблено шістьдесят один моніторинг.

Дотримання ТРО законодавства про мовні квоти

З 08 листопада 2016 р. набув чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо частки музичних творів державною мовою у програмах телерадіоорганізацій", який квотує відсоткове співвідношення україномовних пісень вітчизняних авторів та виконавців, а також ведення ефіру та підготовку радіопередач українською мовою. 13 жовтня 2017 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації», який визначає обов'язкову частку української мови на телебаченні.

У січні 2019 р. представником була проведена робоча нарада з керівниками радіомовних та телевізійних компаній області. На нараді було наголошено на безумовному виконанні методичних роз'яснень Національної ради по практичному виконанню вимог законодавства щодо мовного квотування.

Протягом 2019 р. працівниками представництва було проведено чотири хвили по 18 добових моніторингів, які охопили всіх місцевих та регіональних радіомовників. Загальна кількість моніторингів становить 72. За результатами моніторингів порушень вимог мовних квот не зафіксовано. Інформацію щодо виконання мовних квот радіомовниками Одеської області та акти моніторингів було надано до Національної ради для узагальнення.

На виконання плану проведення тижневих моніторингів телевізійних мовників Одеської області на предмет дотримання мовних квот протягом 2019 р. проведено 6 тижневих моніторингів які охопили: ТОВ „ТРК „Південна хвиля-ТВ”, м. Одеса (НР № 01242-м від 25.01.2017), ТОВ „ТРК „Андсер”, м. Одеса (НР № 01254-м з 29 січня 2018 р.), ПАТ „АРТК „Глас” (НР № 1488-м з 24 жовтня 2006 р.), ТОВ „ТРК „Одеса плюс”, м. Одеса (НР № 00095-м з 14 серпня 2014 р.), ТОВ „ТРК „Град”, м. Одеса (НР № 01296-м з 20 грудня 2004 р.), „Інформаційне агентство „Медіа-

Інформ” (НР№00919-м від 23.04.2018р.). За результатами моніторингу ознак порушення вимог абз. 1 ч. 3 ст. 10 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» - не зафіксовано. Інформацію щодо виконання мовних квот телемовниками Одеської області та акти моніторингів було надано до Національної ради для узагальнення. Необхідно зазначити, що проведення тижневого запису та аналіз моніторингу вимагає екстремально великих трудових затрат та технічних ресурсів.

3. Проведення планових та позапланових перевірок ТРО

Здійснення планових перевірок телерадіоорганізацій відбувалися за кварталними планами проведення планових перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги України, які затверджувалися рішеннями Національної ради.

На виконання наказів Національної ради протягом 2019 р. було проведено 19 планових перевірок: ТОВ „ТРК „Моя Одеса”, м. Одеса (НР № 01253-м від 24.01.2018 р.), ТОВ „Реноме Інет”, м. Одеса (НР № 01243-м від 24.01.2018 р.), ТОВ „Телерадіокомпанія „Південна хвиля-ТВ”, м. Одеса (НР № 01242-м від 25.01.2018 р.), ТОВ „ТРК „Андсер”, м. Одеса (НР № 01254-м від 29.01.2018 р.), ТОВ „ТРК Клуб-ТВ”, м. Одеса (НР № 01244-м від 29.01.2018 р.), ТОВ „ТРК „Нова Одеса”, м. Одеса (НР № 01295-м від 29.01.2018 р.), ТОВ „Телеконект”, м. Одеса (НР № 01408-м від 02.10.2012 р.), КП „ТК Подільське ефірне телебачення”, м. Подільськ Одеської обл. (НР № 01352-м від 10.10.2012 р.), ПП „ТК „ТІС-ТВ”, с. Визирка Лиманського району Одеської обл. (НР № 01272-м від 28.02.2018 р.), ТОВ „Українська академія індустрії моди”, м. Одеса (НР № 01330-м від 26.07.2018 р.), ТОВ „ТРК „ТВ Дом”, м. Одеса (НР № 01340-м від 30.07.2018 р.), ТОВ „ТРК „Град”, м. Одеса (НР № 01393-м від 23.10.2018 р.), Обласного центру естетичного виховання, м. Ізмаїл Одеської області (НР № 01442-м від 16.10.2018 р.), ТОВ „ТРК „Радіо-Санна”, м. Одеса (НР № 01000-м від 23.07.2013 р.), ТОВ „ТРК „52 канал”, м. Одеса (НР № 00070-м від 07.07.2013 р.), ТОВ „ТРК „Зарен ТВ”, м. Балта Одеської обл. (НР № 01435-м від 28.11.2018 р. та НР № 01436-м від 28.11.2018 р.), ТОВ „ТРК „Радіо Одеса”, м. Одеса (НР № 01456-м від 21.11.2018 р.), ТОВ „Моя Одеса”, м. Одеса (НР № 01434-м від 21.11.2018 р.).

Якщо під час моніторингів були виявлені ознаки порушень умов ліцензії або чинного законодавства до Національної ради надсилалися відповідні службові записки. Протягом 2019 року було надіслано 12 таких службових записок. На підставі наданої інформації протягом 2019 року Національна рада призначила 9 позапланових перевірок ТРО Одеської області. На виконання наказів були проведені такі перевірки: ТОВ „Радіо Маяк”, м. Одеса (НР № 00084-м від 07.02.2016р. - тричі), ТОВ „Реноме Інет”, м. Одеса (НР № 01243-м від 24.01.2018 р., НР № 01210-м від 14.11.2017 р. - двічі), ТОВ „Телеконект”, м. Одеса (НР № 01408-м від 02.10.2012 р.),

ТОВ „ТРК „Південна хвиля - ТВ”, м. Одеса (НР № 01242-м від 25.01.2018 р.), ТОВ „ТК „Регіон”, м. Одеса (НР № 00473-п від 13.09.2016 р.).

По всіх проведених перевірках матеріали були вчасно надані до Національної ради для відповідного реагування. Зокрема по результатам позапланових перевірок всі 9 ТРО отримали попередження. Після винесення санкції проводилися контрольні моніторинги діяльності ТРО для контролю за усуненням зауважень. Всього таких контрольних моніторингів протягом 2019 р. було проведено 15.

4. Подання ТРО інформації про структуру власності

21 січня 2016 р. рішенням Національної ради № 2 було затверджено "Порядок подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності" (зміни до якого внесено рішенням Національної ради № 2043 від 02.11.2017), відповідно до якого ліцензіати були зобов'язані подати до Національної ради інформацію про структуру їх власності.

Для забезпечення виконання вимог законодавства та рішення Національної ради, у січні 2019 року була проведена робоча нарада з керівниками ТРО області та постійно надавалися консультації щодо оформлення звіту про структуру власності ТРО за попередній (звітний) рік діяльності. Представником Національної ради в області всі ТРО та ППП були заздалегідь поінформовані про необхідність вчасного подання пакету документів.

Практично всі ТРО області своєчасно подали звіт до Національної ради про структуру власності та виконали умови щодо розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) та пов'язаних осіб.

8 ліцензіатів Національної ради вчасно не надали відповідних документів, що значно менше ніж у 2018 р. (18 ТРО). Національна рада призначила санкцію у вигляді штрафу наступним ТРО Одеської області: ПП «КТВ АІДА», с. Фонтанка Одеської обл., Обласний центр естетичного виховання, м. Ізмаїл Одеської обл., ТОВ «Об'єднані Медіа Мережі», м. Одеса, ТОВ ТРК «Такт», м. Татарбунари Одеської обл., ФОП Хаджиміті Лілію Михайлівну, м. Рені Одеської обл., ТОВ «МІСЦЕВІ НОВИНИ», м. Южне Одеської обл., ПСП «Супер Еліт», м. Болград Одеської обл., ДП «ТРК «Вільна хвиля», смт Комінтернівське Одеської обл.

З керівниками зазначених ТРО були проведені зустрічі, внаслідок яких 7 ліцензіатів надали документи по структурі власності та сплатили штраф.

Одна ТРО Одеської області документів не надала і штраф не сплатила - ТОВ «Об'єднані Медіа Мережі», м. Одеса. Національна рада ухвалила відповідне рішення про звернення до суду.

5. Участь представника у судових засіданнях

Впродовж звітнього періоду представник постійно представляв Національну раду в адміністративному суді, як за позовами Національної ради до ТРО, так і в позовах до Національної ради, щодо оскаржень рішень Національної ради та стягненню штрафів. Зокрема представник взяв участь у 12 засіданнях Одеського окружного адміністративного суду та у трьох засіданнях П'ятого апеляційного адміністративного суду.

Участь у судових засіданнях складає важливу частину у виконанні завдань Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

6. Висновки

Представник Національної ради в Одеській області виконував свої обов'язки на підставі Законів України та рішень Національної ради. Протягом звітнього періоду представником були виконані всі доручення керівництва Національної ради. Моніторингами охоплені всі місцеві та регіональні телерадіоорганізації, провайдери програмної послуги, що здійснюють діяльність на території Одеської області.

Відповідно до «Плану проведення перевірок на перший, другий, третій та четвертий квартали 2019 року» та на виконання рішень Національної ради представником було проведено 28 перевірок ТРО області, з яких 9 - позапланових, призначених Національною радою після проведених моніторингів і звернень громадян та організацій. Всі перевірки були проведені у визначені терміни. Результати перевірок вчасно надсилались до Національної ради.

Проводилися консультації для керівників діючих телерадіоорганізацій з питань поточної діяльності та оформлення пакету документів на отримання ліцензії провайдера програмної послуги або внесення змін до діючих ліцензій. Таких консультацій було надано більше 25.

Представник на кожний рік планує та проводить роботу з керівниками телерадіоорганізацій області. Її мета – доведення до відома рішень та рекомендацій Національної ради, ознайомлення з вимогами новацій у чинному законодавстві України, поточна інформація. Протягом 2019 року підготовлено та проведено чотири робочих нарад з керівниками ТРО. Серед розглянутих на нарадах питань: особливості виконання квот на РМ, особливості виконанню квот на ТБ, надання ТРО інформації про структуру власності, щодо діяльності ТРО під час проведення виборчих кампаній.

Постійно здійснювалося інформування ліцензіатів щодо діяльності Національної ради та прийнятих регуляторним органом рішень, зокрема щодо переліку телевізійних каналів, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення, надання необхідних матеріалів для своєчасного подання заяв на переоформлення ліцензій або

продовження їх дії, особливостей Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті, подання та уточнення інформації про структуру власності.

Головні завдання, яки виконував представник протягом року, такі:

- проведення планових та позапланових моніторинрів, підготовка та здійснення перевірок ТРО області;
- представлення інтересів Національної ради у засіданнях адміністративного та апеляційного судів, як за позовами Національної ради до ТРО, так за позовами до Національної ради. Зокрема, представник узяв участь у 12 засіданнях Одеського окружного адміністративного суду та у трьох засіданнях П'ятого апеляційного адміністративного суду.
- проведення великої кількості моніторинрів на предмет дотримання обсягу українських пісень і обсягу ведення передач державною мовою для радіомовників;
- проведення великої кількості тижневих моніторинрів на предмет дотримання мовних квот для телевізійних мовників;
- оперативне реагування на звернення громадян, перевірка фактів, на які скаржилися телеглядачі і радіослухачі, а також абоненти кабельних мереж, вжиття заходів з недопущення порушень телерадіоорганізаціями. Здійснення роз'яснювальної роботи. Загалом звернення громадян надають значну допомогу представництву.
- контроль за діяльністю провайдерів програмної послуги. Було проведено велику кількість моніторинрів, які підтвердили відсутність трансляції неадаптованих іноземних програм. Внаслідок віддаленості великої кількості провайдерів в області інформацію часто доводилось збирати телефоном. Виникають труднощі з контролем систем на основі технологій IPTV та DVB-C.
- контроль відсутності заборонених каналів у системах розподілу телевізійних каналів у готелях, будинках відпочинку та місцях відпочинку громадян, які мають власні супутникові приймачі та системи колективного розподілу. Це завдання вирішувалося у взаємодії з працівниками СБУ та громадськими активістами.
- оперативне надання до Національної ради інформації про поточну діяльність ліцензіатів. Виконання моніторинрів та перевірка інформації щодо діяльності ТРО за дорученнями керівництва.

Протягом звітнього періоду представник інформував Національну раду щодо результатів роботи представництва у регіоні з актуальних питань стану та розвитку телерадіоінформаційного простору Одеської області. Зокрема, було подано більше 130 службових записок, які стосувалися дотримання ліцензіатами чинного законодавства та умов ліцензій, стану покриття цифровим сигналом території області, іноземних теле- та радіопрограм, які фактично можуть прийматися на території регіону, переліків програм, які

ретранслюють у своїх мережах провайдери програмної послуги, та інших питань.

Для проведення державної політики розвитку телеінформаційного простору Одеської області представник Національної ради постійно співпрацює з Одеською ОДА, Одеською філією Національної суспільної телерадіокомпанії України та Одеським філіалом Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення. Для всебічного контролю за ефіром налагоджено робочі відносини з Одеською філією "Українського Державного центру радіочастот".

Першочерговими заходами щодо розвитку телерадіопростору області у 2019 році є захист інформаційного телерадіопростору, продовження переходу ТРО на цифрове мовлення, вирішення проблеми покриття території області цифровим сигналом, продовження розвиток малопотужного місцевого FM-радіомовлення.

Представник Національної ради
в Одеській області

О. Салабай